

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1228/21-B

Název	Gymnázium a základní umělecká škola Šlapanice, příspěvková organizace
Sídlo	Riegrova 17, 664 51 Šlapanice
E-mail	gymnazium@gslapanice.cz
IČ	49461249
Identifikátor	600014061
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Gabriela Kokešová
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Riegrova 17 a 19, Šlapanice, Podolí č. p. 23, Štefánikova 424, Újezd u Brna
Termín inspekční činnosti	4. 10. 2021 – 7. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium (dále G) a základní umělecká škola (dále ZUŠ) Šlapanice, příspěvková organizace, poskytuje vzdělávání žákům v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium osmileté se všeobecným zaměřením (demní studium ukončené maturitní zkouškou) a žákům v uměleckých oborech (v hudebním, tanečním a výtvarném) základní umělecké školy. Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 došlo k personálním změnám ve vedení a navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků v ZUŠ (na 482), v gymnáziu se nejvyšší počet žáků (260) nezměnil. K 30. září 2021 bylo v G vykázáno 243 žáků, v ZUŠ 420. Gymnázium navštěvují i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), evidováni jsou i žáci s nadáním nebo mimořádným nadáním, tři žáci se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). ZUŠ žáky se SVP neeviduje. ZUŠ realizuje svoji činnost ve Šlapanicích, Blažovicích, Podolí, Újezdu u Brna a Bílovicích nad Svitavou. Škola je spádová pro okolní obce a okrajové čtvrti Brna, plní funkci kulturní a vzdělávací instituce. Stravování je pro žáky zajištěno v jídelně místní základní školy. Žáci gymnázia jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu pro gymnázia (dále ŠVP G). Vzdělávání žáků v ZUŠ probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání (dále ŠVP ZUV), který byl rozšířen o předmět Hra na bicí nástroje.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V koncepci rozvoje zpracované ředitelkou školy jsou stanoveny reálné a postupně realizované cíle, které jsou doplněny a dále rozpracovány v koncepci vedení, a v rámci potřeb (G i ZUŠ) vyhodnocovány a následně inovovány. Významným faktorem při zpracování cílů rozvoje školy je i partnerská spolupráce. Stěžejními partnery školy jsou zřizovatel, školská rada a zákonní zástupci žáků. Důležitým partnerem je město Šlapanice. Zapojováním žáků do různých veřejných akcí a vzájemnou provázaností s činností ZUŠ je podporována sounáležitost s městem i regionem, což je přínosem pro osobnostní rozvoj žáků G i ZUŠ. Na pedagogickém vedení školy se kromě ředitelky školy podílí také dva zástupci. Kontrola a hodnocení kvality průběhu vzdělávání na G zejména formou hospitační činnosti je především záležitostí ředitelky školy. Zástupci (pro G i ZUŠ) nebo vedoucí metodických sekcí se hospitační činností dosud nezabývali. Delegování kompetencí je sice vymezeno, ale systematické sdílení pedagogických postupů a jejich využívání s dopadem na zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání bylo realizováno pouze částečně. Informace získává vedení školy mj. i prostřednictvím pravidelných jednání pedagogické rady nebo v rámci předmětových komisí. Řešeny jsou např. změny legislativy nebo organizační záležitosti, vyhodnocování vzdělávacího procesu s dopadem na výsledky vzdělávání žáků má spíše informativní charakter. Zákonním zástupcům jsou informace poskytovány prostřednictvím elektronického systému a na třídních schůzkách. Vedení školy ale dosud nemá promyšlený efektivní způsob kontroly jednotlivých činností školy, který by umožnil průběžně zjišťovat případné nedostatky a rezervy a na základě těchto zjištění přijímat adekvátní opatření ke zlepšení vzdělávání (např. v oblasti agendy související se vzděláváním žáků se SVP a nadaných). Personálním podmínkám věnuje vedení školy odpovídající pozornost, soustředí se na podporu vzdělávání v rámci odbornosti jednotlivých pedagogů (včetně možnosti vycestovat do zahraničí na stáž), ale konkrétní informace k vhodným formám a metodám práce (např. při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření a žáků nadaných) získávají vyučující spíše neformálně a méně systematicky. V důsledku navýšení kapacity ZUŠ a generaci výměny se zvýšil počet nových pedagogických pracovníků, novým učitelům poskytují podporu mentoři. Poskytování poradenských služeb žákům gymnázia, rodičům i pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště (dále ŠPP). Péče

o žáky se SVP spočívá v identifikaci jejich individuálních vzdělávacích potřeb a spolupráci se školským poradenským zařízením. Ač má výchovná poradkyně přehled o žácích se SVP, nebylo v oblasti jejího působení zajištěno plnění všech činností kvalitně a účelně. Učitelé jsou sice s doporučeními školských poradenských zařízení k poskytování podpůrných opatření rámcově seznamováni, v hospitovaných vyučovacích hodinách ale tyto speciální přístupy nebyly výrazně využívány, jen výjimečně docházelo k diferenciaci a zohlednění individualních potřeb žáků. S nadanými či mimořádně nadanými žáky učitelé pracují převážně mimo povinnou výuku, umožňují jim konzultace, nabízí volitelné předměty a podporují je v účasti na soutěžích a olympiádách, ve sledovaných hodinách podpora patrná nebyla.

Škola má nastavený systém zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání, značná pozornost je věnována i optimální organizaci výuky a průběžnému zlepšování materiálních podmínek. V době inspekční činnosti však bylo zjištěno, že vzdělávání žáků ZUŠ na pracovišti v Újezdu u Brna probíhalo v prostorách, které neodpovídaly vzdělávacím potřebám žáků, především z hlediska účelnosti a estetiky. Odpovídající pozornost věnuje škola prevenci rizikového chování. V minimálním preventivním programu jsou nastaveny vhodné aktivity, které odpovídají problematickým jevům, vyskytujícím se ve škole. V letošním školním roce je prevence zaměřena především na problematiku pohybu v kyberprostoru, šikany, vztahů v kolektivu nebo na kariérové poradenství. Projevy rizikového chování žáků škola řešila v posledních letech ojediněle. Koncem loňského a začátkem letošního školního roku zaznamenala škola nárůst psychických problémů některých žáků, které jsou spojené s přechodem na prezenční výuku. Žákům jsou nabízeny osobní konzultace, hojně jich využívají. Škola aktivně reagovala na vzniklou situaci a navázala spolupráci s novou školní psycholožkou, která poskytuje žákům odbornou pomoc. V některých třídách již v tomto školním roce proběhl monitoring a zjišťování možných vztahových problémů jednotlivých třídních kolektivů. Pro nově vznikající kolektivy zajišťuje škola adaptační kurzy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, žáci byli aktivní, vedli si zápisy. Někteří učitelé uplatňovali meziříční vztahy a uváděli příklady z reálného života. Obvykle byly zařazeny frontální a skupinové formy výuky. Mluvený projev žáků v cizích jazycích byl na velmi dobré úrovni, protože žáci většinou dostávali adekvátní prostor ke komunikaci. Obsahem výuky (převážně v českém jazyce a společenskovědních předmětech) bylo sebepoznání v zátěžových situacích, důraz byl kladen na rozvoj postojů k sobě, toleranci k okolí a schopnost orientovat se mezi relevantními (nejen internetovými) zdroji při získávání informací. V úvodu hodin s přírodovědným zaměřením pedagogové sdělovali především téma dané hodiny, výukové a vzdělávací cíle nebyly žákům sdělovány. Práce ve dvojicích a skupinová výuka se vyskytly jen ojediněle. Žáci se chovali přirozeně, přemýšleli a většinou reagovali se zájmem, přírodovědná gramotnost byla rozvíjena odpovídajícím způsobem. V některých hodinách vyučující podporovali u žáků účelné využívání výpočetní techniky s dopadem do praktického života. Žáci (ponejvíce v hodinách informačních technologií) pak přemýšleli nad různými variantami řešení úkolů při práci s počítačem. Vyučující využívali získané dovednosti a návyky žáků z distanční výuky. Předmětem s výchovným zaměřením škola věnuje patřičnou pozornost. Vzhledem k personálním možnostem a úzké provázanosti využívá škola pro zkvalitnění výuky i odbornost pedagogů ze ZUŠ. Některé hodiny hudební výchovy byly realizovány ve venkovních prostorách školy, kde byl důraz kladen na rozvoj rytmicko-pohybových a deklamačních dovedností. Žáci pracovali v kruhu a cíleně vzájemně

kooperovali. Výše zmíněné metody účelně a cíleně vedly žáky k rozvoji hudebního cítění, sociální a estetické vnímavosti. Přestože má škola omezené prostorové podmínky a žáci musí využívat tělocvičny jiných subjektů, jsou v rámci tělesné výchovy aktivně vedeni k pohybu. V hodinách byla patrná příjemná sportovní atmosféra a zájem žáků o jakékoliv pohybové aktivity. Společným znakem většiny hospitovaných hodin byla absence hodnocení, sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení. Slabou stránkou byla neefektivní podpora žáků se SVP a nadaných (včetně těch s vysokou nebo mimořádnou mírou nadání). Hospitační činnost v ZUŠ se uskutečnila v individuální i kolektivní výuce. V rámci *individuální výuky v hudebním oboru* byly sledovány hodiny sólového zpěvu, výuka hry na klavír, housle, zobcovou flétnu, elektronické klávesové nástroje a kytaru. Cíle vyučovaných hodin byly konkrétně stanoveny a žáky pochopeny, výuka byla vedena odborně správně. Ve sledovaných hodinách byli žáci vhodně vedeni k rozvíjení technických zdatností k ovládnutí zvoleného hudebního nástroje či pěveckého hlasu, praktické prvky výuky byly propojovány s hudební teorií, ve které se žáci většinou orientovali. Efektivní bylo využití ICT včetně doprovodných programů ve výuce hry na flétnu. Zhlédnutá individuální výuka výrazně respektovala studijní předpoklady konkrétních žáků a prohlubovala jejich zájem o zvolený obor a hudební vzdělání. V *kolektivní výuce* hudební nauky byli žáci vhodnými činnostmi vedeni k pochopení teoretických prvků hudebního vzdělání. Výuka byla vedena zábavnou formou a rozvíjela žáky ve všech oblastech recepce a reflexe hudby. Hudební teorie byla demonstrována a propojena s praktickými činnostmi (např. zpěvem vhodně zvolených písni vzhledem k věku žáků) s doprovodem na Orffovy nástroje, intonačním cvičením, rytmickými příklady. Estetické kompetence byly rozvíjeny účelně. Přiležitost ke zlepšení spatřuje ČŠI v podpoře kvalitní výuky hudební nauky spočívající i v pestřejším vybavení hudebními nástroji. V *tanečním oboru* byl obsah hodin dobře organizován a pedagožka vhodně rozvíjela dovednosti žákyň včetně zvyšování fyzické zdatnosti žákyň a nácviku konkrétních figur a společné choreografie. Do výuky byly vhodně zahrnuty přestávky na odpočinek a relaxaci. Hodnoticí systém byl v hodinách nastaven a důsledně dodržován, hodnocení pedagogem bylo průběžné a pro žáky motivační. Společným znakem sledovaných hodin v ZUŠ však byla absence souhrnného hodnocení, sebehodnocení nebo vzájemného vrstevnického hodnocení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úspěšnost žáků škola sleduje pomocí běžných nástrojů. Průběžné výsledky vzdělávání jsou projednávány v metodických komisiach a na pedagogických radách, se zjištěními škola pracuje spíše neformálně, detailnějšími analýzami výsledků vzdělávání se škola dosud nezabývala. Celkové výsledky škola prezentuje ve výroční zprávě. Ve 2. pololetí školního roku 2020/2021 prospělo 203 žáků školy s vyznamenáním, 46 prospělo, neprospívající žáky škola neměla, celkový průměrný prospěch byl 1,22. Absence žáků (i díky distanční výuce) v loňském školním roce dosahovala v průměru 23 hodin na žáka. U maturitních zkoušek jsou výsledky v porovnání se školami stejného zaměření většinou výborné. Úspěšnost žáků u maturitní zkoušky byla v posledních letech téměř 100 %. Ve školním roce 2020/2021 z 32 žáků u maturitní zkoušky 21 žáků prospělo s vyznamenáním, 11 jich prospělo. Škola se aktivně zapojuje do testování, účastní se olympiad a soutěží. Snahou je co nejlépe připravit žáky na další studium, zapojují se proto i do soutěží středoškolské odborné činnosti. Mnozí žáci byli za své práce oceněni (např. Cenou učené společnosti, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo v rámci „Českých hlaviček“). Žáci reprezentují školu i v mezinárodních kolech olympiad, úspěšnost žáků je patrná i v počtech přijetí na zahraniční univerzity (např. v Aberdeen, London, Glasgow, Stirling), včetně získávání stipendií. Tito absolventi pak pořádají pro současné studenty různé aktivity, např. webinář o možnostech

studia v zahraničí, podílejí se také na organizaci akcí pro motivované studenty, (např. Konference českých nadějí). Díky dlouhodobé spolupráci s Masarykovou univerzitou v Brně jsou realizovány pedagogické praxe budoucích učitelů. Spolupráce s Jihomoravským centrem mezinárodní mobility, Vysokým učením technickým v Brně, Velvyslanectvím USA nebo Fulbrightovou nadací v programech Fulbright English Teaching Assistant, Fulbright Teaching Excellence and Achievement Program přispívá nejen k rozvoji jazykových, ale i odborných a sociálních kompetencí žáků.

Základní umělecká škola sleduje úspěšnost svých žáků, zabývá se i jejich předčasnými odchody (častější odchody žáků byly zaznamenány v souvislosti s distanční formou výuky) a ke zjištěním přijímá (např. i personální) opatření. Žáci se pravidelně účastní kulturních akcí v obcích, ve kterých škola realizuje svoji vzdělávací činnost. Kulturně obohacuje aktivity pořádané obcemi. Svou činnost škola reprezentuje veřejnosti na třídních přehrávkách, vánočních koncertech, absolentském vystoupení, výstavách atd. V uplynulém období, kdy byla kvůli pandemii Covid-19 omezena osobní přítomnost ve školách, prezentovali žáci své výступы nahranými koncerty v digitální podobě. Hudební obor se pravidelně účastní soutěží pořádaných MŠMT ČR. V době inspekční činnosti prezentoval svá díla výtvarný obor na výstavě „*Vítej, milá nevěsto*“, která byla realizována společně s muzeem města Šlapanice.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo ke změnám ve vedení školy.
- Byla navýšena kapacita základní umělecké školy.

Silné stránky

- Úspěšnost žáků v soutěžích a olympiadách včetně středoškolské odborné činnosti.
- Výborné výsledky žáků ve společné části maturitní zkoušky.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- Minimálně zařazované sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků a sporadicky poskytovaná zpětná vazba vyučujících žákům v rámci vyučovacích hodin.
- Absence hospitační činnosti v základní umělecké škole má negativní dopad i na spolupráci pedagogů a oborů všech pracovišť v ZUŠ.
- Málo pestré a zastaralé vybavení hudebními nástroji v hudební nauce.
- Častější kontrolní a hospitační činnost v návaznosti na systém zajistění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků nadaných a mimořádně nadaných v rámci běžné výuky, je příležitostí ke zlepšení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkoordinovat činnosti školního poradenského pracoviště v oblasti péče o žáky s potřebou podpůrných opatření včetně zajistění informovanosti všech aktérů vzdělávacího procesu a komunikace s pedagogickým sborem.
- Více diferenciovat a individualizovat výuku.
- Podporovat efektivní a účelné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků nadaných a mimořádně nadaných.

- Zařadit sebehodnocení a žákovské hodnocení do vzdělávacího procesu.
- Realizovat vzájemné náslechy v hodinách včetně předávání pedagogické inspirace i v rámci předmětových komisí.
- Zaměřit se na hospitační činnost s akcentem na větší propojení spolupráce pedagogů a oborů všech pracovišť v ZUŠ i v návaznosti na zlepšení materiálních podmínek a vybavení hudebními nástroji.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, č. j. 20/65 ze dne 30. dubna 2015 včetně dodatku č. 1
2. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitelky, č. j. JMK 58216/2016, s účinností od 1. května 2016, ze dne 21. dubna 2016
3. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, č. j. MSMT-12768/2021-4 s účinností od 1. září 2021, ze dne 26. května 2021
4. Personální dokumentace včetně Směrnice DVPP a plánů jednotlivých pedagogů na školní rok 2021/2022, vyhodnocení plánů za školní rok 2020/2021
5. Koncepce rozvoje gymnázia a ZUŠ Šlapanice na období 2016 – 2022 ze dne 1. května 2016 včetně zhodnocení
6. Koncepce vedení Gymnázia a Základní umělecké školy Šlapanice, příspěvkové organizace ze dne 1. září 2018
7. Koncepce rozvoje Gymnázia a Základní umělecké školy Šlapanice, příspěvkové organizace v období 2022 – 2028 ze dne 30. září 2021
8. Školní vzdělávací program pro osmileté studium „Škola žije do večera II.“ s platností od 1. září 2017 a „Škola žije do večera III.“ s platností od 1. září 2020
9. Školní vzdělávací program pro základní uměleckou školu „Škola žije do večera II.“ s platností od 1. září 2019
10. Organizační řád s platností a účinností od 1. září 2016 (včetně platných školních řádů)
11. Zápis z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2021/2022, 2020/2021
12. Dokumentace vedená výchovným poradcem a školním metodikem prevence ve školním roce 2021/2022, včetně vybraného vzorku IVP, Plánu výchovného poradenství, Minimálního preventivního programu, Deníku školního metodika prevence, Krizového plánu, Strategie předcházení a řešení školní neúspěšnosti

13. Školní informační systém a matrika v listinné nebo v elektronické podobě (včetně vybraného vzorku dokladů k přijímání žáků, k ukončování vzdělávání, rozhodnutí, rozvrhů hodin, třídních knih apod.) – školní rok 2021/2022
14. Zápis z předmětových komisí vedené ve školním roce 2021/2022, 2020/2021
15. Webové stránky školy www.gslapanice.cz (pro G a ZUŠ) včetně výročních zpráv
16. Dokumentace vedená v rámci základní umělecké školy ve školním roce 2020/2021
17. Dokumentace školy k posouzení ekonomických podmínek školy, zajištění bezpečnosti žáků a školního stravování (např. smlouvy)
18. Smlouvy o nájmu nebytových prostor na dalších místech poskytovaného vzdělávání (Podolí, Blažovice, Újezd u Brna, Bílovice nad Svitavou), nájemní smlouvy s TJ Orel, TJ Sokol, ZŠ Šlapanice

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu [csi.b@csicr.cz](mailto:czi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Renata Horáková, Ph.D.,	PhDr. Renata Horáková, Ph.D.,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu	v. r.
Mgr. Milan Heroudek, školní inspektor	Mgr. Milan Heroudek v. r.
PhDr. Šárka Maleňáková, Ph.D.,	PhDr. Šárka Maleňáková, Ph.D.,
školní inspektorka	v. r.
Mgr. Kateřina Veselá, školní inspektorka	Mgr. Kateřina Veselá v. r.
Mgr. Kristina Rafailov, DiS., školní inspektorka	Mgr. Kristina Rafailov, DiS., v. r.
Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice	Bc. Olga Karmazínová v. r.

V Brně dne 9. listopadu 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Gabriela Kokešová,	Mgr. Gabriela Kokešová v. r.
ředitelka školy	

Ve Šlapanicích dne 12. listopadu 2021